

עין מצוה
גור מצוה

יד א מ"י פ"ד מהל' ביטח
הקדש ה' : ו יפ"א
מחלטת פסולי מוקדשין
ה' : ג ויפ"א הלכה ט'
ב א ב מ"י פ"ד מחלטת
ביטח מקדש ה' : ח
ג א מ"י פ"ד מהל'
הפסול הלכה ד' סנה
עשן כב עושי' ע' ח"י ט'
סח ספ"ק א :

תוס' ישנים

אלא תמיד מרצה הוא.
וקשה ל"מ מהא דקדושין
פרק האומר (דף טו.)
גבי יפ"א הלך הקס להם
לפך שכן עיקר אלתא
[ואפילו] בשעה שפודה היה
ויבטחו ודף טו. : כנגדי
לכונן היה המזבח שיהיה ע"י
דכונן היה תמיד וע"כ
היה בכל שעה על מזבח
ואפ"כ דהתפסקה ליה לקמן
כפרק טו. לו (דף סו.)
ויבטחו ודף טו. : כנגדי
הסנה יא עינתו ליהנות בן
וינזק יא עינתו ליהנות ע"י
מ"מ מדכתיב תמיד תומר
בכל שעה מ"כ. אכל ק"מ
קשה ל"מ מה שז"ל הנה
תמיד למזבח אלה ה' לא
לא יעזובו כפרש"י י"ל
לדברי ירמיהו לא היה יכול
להשמעו להחיות בכל שעה
דלא אפילו בשאר בני
הסנה נמי התפסקה ליה
לשעה ויבטחו ליהנות בן
ומכל תיסקו שעינין שפיר
תמחיתו יתרון כל שעה
אפי' אם השאר אחריו
ול"מ נמי דתמיד תמנע
כל שעה מ"מ מוקדשין ליה
לר"מ. מ"ד :

שבעת ימים פרק ראשון יומא

ז :

לא ירצה בחזק לומנו וסופיה דפיגול יהיה זה חזק למקומו א"כ גירסת
הספר נכונה ומת"כ אין ראייה דכמה כרייתות שני שם לפי מה דס"ד
מעיקרא ואיכא למימר דהיה נשנית לפי הטעות דהוה ס"ד מעיקרא
כפ"כ דזכמים דמתרי קראו נפקי חזק למקומו מקרא זוטא דפרשת
קדושים וזמן לומנו מקרא אריכא
דפרשת זו ועוד קשה על פרש"י אמאי
קרי לחזק למקומו פיגול ולחזק לומנו
ונמר דככל הש"ס חזק לומנו קרי
פיגול בשלמא לפי ר"מ משום דחזק
למקומו נפקא לן מדכתיב פיגול יהיה
בקר אריכא נפקי קרי ליה פיגול
ולכל הפי' קשה אמאי מדכרייתא
פיגול כרישא והא חזק לומנו כתב
כרישא וז"ל לפי שהוא קל יותר מחזק
לומנו דחזק למקומו אין זו כרת ועוד
דהוה חזק מכללו בצמה הוה מהדר
כרישא לאוקומא לפי ר"ז קרי טפי
מחזק לומנו דחמיר ובתר דלא
מימקומא ליה ביה מהדר לאוקומא
בחזק לומנו ופרש"י כפ"ק דפסחים
(דף טו.) אית דמפרשי פיגול חזק
לומנו כמו פיגול שכלל הש"ס שהוא
חזק לומנו אס עון פיגול הרי כבר
נאמר לא יחשב ואס עון נותר נותר
ממש ולא נירא דהיכי קאמר הרי
כבר נאמר לא ירצה אי לא ירצה
הוצה קאמר וכי לאחר שהוכשר יחזור ויפסול ואי האוכלו קאמר וכי אין כפרה למימי כרייתות ועוד מיפוק ליה מעון הקדשים ולא עון
הואוכלין ומורי ה"ר יהודה ממך ז"ל אמר לי מפי ה"ר וויש מאפ"ק ז"ל אס עון נותר נותר ממש ומה שהקשה רש"י אחר שהוכשר
יחזור ויפסול דילמא אחיה כר"ע דלמר כפ"כ דזכמים (דף טו.) לרי אליעזר הא מלינו לזכ חזנה ושומרת יוס שהן בחזקת טהרה וכיון
שראו סמרו אף אחיה אל תתמה ע"ז אחר שהוכשר יחזור ויפסול ופ"ק ד"ר"א אהרן ליה התם הרי הוא אומר המקריב בהקדשה הוא
נפסל ואינו נפסל בשלש משמע דר"ע קבילה דאין הוצה נפסל והכא דריש ליה מלא ירצה שהוצה נפסל אס נותר ממנו י"ל
ד"ה"ק אס עון נותר וימא דאית ביה עון בזבח וינדרוש לקרא כר"ע באוכל מזבחיו ביום השלישי הכתוב מדכר וסבירא הוא לאוקומא
לקרא בהכי לפי שהוא איסור קל שאירע לאחר שהוכשר והכי בימא דהאיך מרצה עליו טפי מעל שאר איסורים הא כבר נאמר לא
ירצה הא אין נושא אלא עון טומאה ומהשתא לית לן לאוקומא קרא דהאס האכל ביום השלישי באוכל מזבחיו ביום השלישי לרישן
ירצה פי"ד לאוקומא הכי הייט כי היכי דמיתוקם ביה קרא דלריז קרי מושם דמיתוקם טפי משום דאירע לאחר שהוכשר והיינו לרישן
לומר דקרא דהקריב הוה דריש ליה לדרשא אחרייתא כדדריש ליה כפ"כ דזכמים (דף טו.) לומר לך וזיקא בכלל היתה ולמה יראה
להקיש אליה ולומר לך מה וזיקא מיוחדת שהיא עבודה המעכבת כפרה ומחשבה פוסלת זה אף כל [כו'] לאפוקי שפיכת שירים והקטרות
אימורין אבל כיון דאפי' אי הוה מוקמי' לקרא באוכל מזבחיו ביום השלישי אפי' לא היה מרצה האיך עליו שהרי כתוב זו לא ירצה והשתא
לא דחיקין בהנח לאוקומא ביה קרא אלא דרשינן מהמקריב בהקדשה הוא נפסל ואין נפסל בשלישי : **הא** אינו נושא אלא עון טומאה
שהותרה טב"ב וכו'. הימא ע"ז מאי איצטרך למיתלי טעמא שהותרה מכללה מיפוק ליה משום דאי אפשר לאוקומא קרא כפיגול ונותר
ומיילא לא מימוקם אלא בטומאה ומיך דע"כ לא מוקמינן לקרא אלא במידי דהותרה מכללו מדכתיב לרזון להם משמע עון שהוא לרזון
בעלמא וכן משמע בהקומן רבה (מנחות דף סה.) דפרין ואימא עון שמאל שהותר מכללו ביוה"כ ומשי אמר קרא עון שהיה צו דחמיתו
והיינו על כרחך מלרזון להם דאי לאו הכי מנא ליה דנדיחיו מיירי קרא והכי הוה ליה לטעי אמר קרא עון שהוא עון ככל מקום לאפוקי
שמאל שאינו עון ביוה"כ [והא דלא נקט מלרזון] י"ל משום דלא משמע למעטי שמאל שרי מרובה הוא אלא משעון נמי קדריש וה"ק עון
שהוא לרזון שהוא מרובה וטבא פריך החס ולא פריך אלא מהאי דהותרה מכללן [ואת אי"כ פיגול ונותר הכי ס"ד לאוקומי קרא בגיוייהו
אי לאו דכתיב לא יחשב ולא ירצה מיפוק ליה דלא הותרו מכללו ואור"מ פיגול הותר מכללן בצמה שאין פסול מקום בצמה ונותר כדי
נכסה אי נמי הותר כראשו של מזבח אבל קשה למ"ד ליה מועלת בדרשו של מוצה פסוק המוצה מקדש (נחמ"ס דף טו.) מאי איכא
למימר ועוד מהשת נותר לא הותרה ואומר ריב"א דהותרה במנחת כהנים ובמנחת כהן משום וכל דבר שאין לו מתירין אין חייבין
עליו משום פיגול דמתן כפ"כ ב"ש (שם דף מג.) ואפי' פסול נמי לינה מדקאמר התם כפ"ק דזכמים (דף טו.) לר"ש דלמר כל שאינו על מוצה
החיון ככלאמיס אין חייבין עליו משום פיגול ונותר ר"ש פסול מק"ו משאל לשמן הכשר בשלמים ופסול בחטאת חזק לומנו
הפסול בשלמים אינו דין שיפסול בחטאת וכדבר שאין לו מתירין ליכא ק"ו דהא שלא לשמן כשר במנחת כהנים וכל דבר שאין לו מתירין
ואת חזק למקומן שהותר בצמה הא לא מיקרי הותר מכללו דנענין עון דלפני ה' כדמשני התם כי פריך ואימא עון יואה שהותר בצמה
ומשי עון דלפני ה' יש לומר יואה לאו עון דלפני ה' הוא דפסולו אירע בחזק אבל מהשת חזק למקומו פסולו אירע בפנים שעומד
עליו ומשע לחזק ואין לומר דבמה לא מיקרי הותר מכללו כיון דהכשירו בך כדמשני התם גבי שמאל דלא דמי דמאל כיון דהכשירו
בפנים בשמאל קרי ליה הכשירו בך אבל חזק למקומו כיון דכפיש לא אשכחן ליה הכשירו לא חשיב הכשירו בך מה שהותר בצמה
וי"מ דפיגול ונותר אע"ג דלא הותרו מכללן הוה מוקמינן קרא דריזי' קרי בגיוייהו אי לא גלי קרא כדדיא לא יחשב ולא ירצה משום דכתיב
כבו עון ובזך כחב עון וגמרינן עון עון מנ"ץ ואי משום דכתיב לרזון להם דמשמע דלא מחוקא אלא במידי דהותרה מכללו כפ"י איכא
למימר דהוה מוקמי' לרזון לדרשא אחרייתא כדדריש כפ"י הנא על יבמות (יבמות דף טו.) לרזון להם ולא לפורענות ובפ' הקומן רבה (מנחות דף
כה. ד"ה ויחמא) כתבתי אמאי לא מוקמינן לקרא לעון נביאה וטריפה שהותר מכללו בגליקה או בעון לילה שהותר מכללו באיברים ופדריס

הא אינו נושא וכו'. הא לשון מעשה הוא מעשה אי אשה מוצא שהיא
נושא אלא עון קרבן טומאה ומאי שנה דשרינן ליה לקולא הואיל ומצוה
זה קל אחר שהותרה לנצור מכלל איסור שחיית הלך שדי ביה
נמי לקולא שהיא הלך מרצה אותה בקרבן יסוד. קמי מיהא שהותרה
צצור אלמא הימר היא צצור:
כין שיטתו האיך על מלחו. של כהן
גדול כשארעש טומאה על הקרבן:
יוס"כ. אינו על מזבו כשעת עבודת
היום הפנימית שאינו נכנס לפנים
בנגדי והכ: **שטומאה הותרה לו.**
שכולו קרבן צצור ואינו קרי לרזוי
אין: **מכלל דר"ש סבר דחויס הוא.** ואין
הוא דמרצה עלה והיינו מנאי: **אמר**
אביי כו. מילתא כפ"י נפשיה היא
לפרשי פלוגתייהו: **כסיפסא.** ימא:
על מלא ונשא. והיה על מלא שהיה נשא
אהין את עון הקדשים (שמות טו.)
אחד

רבי יהודה סבר יעל מצה ונשא ורבי שמעון סבר יתמיד לרזון לפני ה'
מאי תמיד אילימא תמיד על מצחו בו משכחת לה מי לא בעי מעיל לבית
הכסא וכו' לא בעי מונם אלא תמיד מרצה הוא ולרבי יהודה נמי הא כתיב
תמיד ההוא תמיד שלא יסיה דעתו ממונו כדכרבה בר רב הונא דאמר רבה
בר רב הונא יחייב אדכו למשמש בתפיליו בכל שעה ושעה ק"ו מצייץ
ומה

הוא הכולו קאמר וכי אין כפרה למימי כרייתות ועוד מיפוק ליה מעון הקדשים ולא עון
הואוכלין ומורי ה"ר יהודה ממך ז"ל אמר לי מפי ה"ר וויש מאפ"ק ז"ל אס עון נותר נותר ממש ומה שהקשה רש"י אחר שהוכשר
יחזור ויפסול דילמא אחיה כר"ע דלמר כפ"כ דזכמים (דף טו.) לרי אליעזר הא מלינו לזכ חזנה ושומרת יוס שהן בחזקת טהרה וכיון
שראו סמרו אף אחיה אל תתמה ע"ז אחר שהוכשר יחזור ויפסול ופ"ק ד"ר"א אהרן ליה התם הרי הוא אומר המקריב בהקדשה הוא
נפסל ואינו נפסל בשלש משמע דר"ע קבילה דאין הוצה נפסל והכא דריש ליה מלא ירצה שהוצה נפסל אס נותר ממנו י"ל
ד"ה"ק אס עון נותר וימא דאית ביה עון בזבח וינדרוש לקרא כר"ע באוכל מזבחיו ביום השלישי הכתוב מדכר וסבירא הוא לאוקומא
לקרא בהכי לפי שהוא איסור קל שאירע לאחר שהוכשר והכי בימא דהאיך מרצה עליו טפי מעל שאר איסורים הא כבר נאמר לא
ירצה הא אין נושא אלא עון טומאה ומהשתא לית לן לאוקומא קרא דהאס האכל ביום השלישי באוכל מזבחיו ביום השלישי לרישן
ירצה פי"ד לאוקומא הכי הייט כי היכי דמיתוקם ביה קרא דלריז קרי מושם דמיתוקם טפי משום דאירע לאחר שהוכשר והיינו לרישן
לומר דקרא דהקריב הוה דריש ליה לדרשא אחרייתא כדדריש ליה כפ"כ דזכמים (דף טו.) לומר לך וזיקא בכלל היתה ולמה יראה
להקיש אליה ולומר לך מה וזיקא מיוחדת שהיא עבודה המעכבת כפרה ומחשבה פוסלת זה אף כל [כו'] לאפוקי שפיכת שירים והקטרות
אימורין אבל כיון דאפי' אי הוה מוקמי' לקרא באוכל מזבחיו ביום השלישי אפי' לא היה מרצה האיך עליו שהרי כתוב זו לא ירצה והשתא
לא דחיקין בהנח לאוקומא ביה קרא אלא דרשינן מהמקריב בהקדשה הוא נפסל ואין נפסל בשלישי : **הא** אינו נושא אלא עון טומאה
שהותרה טב"ב וכו'. הימא ע"ז מאי איצטרך למיתלי טעמא שהותרה מכללה מיפוק ליה משום דאי אפשר לאוקומא קרא כפיגול ונותר
ומיילא לא מימוקם אלא בטומאה ומיך דע"כ לא מוקמינן לקרא אלא במידי דהותרה מכללו מדכתיב לרזון להם משמע עון שהוא לרזון
בעלמא וכן משמע בהקומן רבה (מנחות דף סה.) דפרין ואימא עון שמאל שהותר מכללו ביוה"כ ומשי אמר קרא עון שהיה צו דחמיתו
והיינו על כרחך מלרזון להם דאי לאו הכי מנא ליה דנדיחיו מיירי קרא והכי הוה ליה לטעי אמר קרא עון שהוא עון ככל מקום לאפוקי
שמאל שאינו עון ביוה"כ [והא דלא נקט מלרזון] י"ל משום דלא משמע למעטי שמאל שרי מרובה הוא אלא משעון נמי קדריש וה"ק עון
שהוא לרזון שהוא מרובה וטבא פריך החס ולא פריך אלא מהאי דהותרה מכללן [ואת אי"כ פיגול ונותר הכי ס"ד לאוקומי קרא בגיוייהו
אי לאו דכתיב לא יחשב ולא ירצה מיפוק ליה דלא הותרו מכללו ואור"מ פיגול הותר מכללן בצמה שאין פסול מקום בצמה ונותר כדי
נכסה אי נמי הותר כראשו של מזבח אבל קשה למ"ד ליה מועלת בדרשו של מוצה פסוק המוצה מקדש (נחמ"ס דף טו.) מאי איכא
למימר ועוד מהשת נותר לא הותרה ואומר ריב"א דהותרה במנחת כהנים ובמנחת כהן משום וכל דבר שאין לו מתירין אין חייבין
עליו משום פיגול דמתן כפ"כ ב"ש (שם דף מג.) ואפי' פסול נמי לינה מדקאמר התם כפ"ק דזכמים (דף טו.) לר"ש דלמר כל שאינו על מוצה
החיון ככלאמיס אין חייבין עליו משום פיגול ונותר ר"ש פסול מק"ו משאל לשמן הכשר בשלמים ופסול בחטאת חזק לומנו
הפסול בשלמים אינו דין שיפסול בחטאת וכדבר שאין לו מתירין ליכא ק"ו דהא שלא לשמן כשר במנחת כהנים וכל דבר שאין לו מתירין
ואת חזק למקומן שהותר בצמה הא לא מיקרי הותר מכללו דנענין עון דלפני ה' כדמשני התם כי פריך ואימא עון יואה שהותר בצמה
ומשי עון דלפני ה' יש לומר יואה לאו עון דלפני ה' הוא דפסולו אירע בחזק אבל מהשת חזק למקומו פסולו אירע בפנים שעומד
עליו ומשע לחזק ואין לומר דבמה לא מיקרי הותר מכללו כיון דהכשירו בך כדמשני התם גבי שמאל דלא דמי דמאל כיון דהכשירו
בפנים בשמאל קרי ליה הכשירו בך אבל חזק למקומו כיון דכפיש לא אשכחן ליה הכשירו לא חשיב הכשירו בך מה שהותר בצמה
וי"מ דפיגול ונותר אע"ג דלא הותרו מכללן הוה מוקמינן קרא דריזי' קרי בגיוייהו אי לא גלי קרא כדדיא לא יחשב ולא ירצה משום דכתיב
כבו עון ובזך כחב עון וגמרינן עון עון מנ"ץ ואי משום דכתיב לרזון להם דמשמע דלא מחוקא אלא במידי דהותרה מכללו כפ"י איכא
למימר דהוה מוקמי' לרזון לדרשא אחרייתא כדדריש כפ"י הנא על יבמות (יבמות דף טו.) לרזון להם ולא לפורענות ובפ' הקומן רבה (מנחות דף
כה. ד"ה ויחמא) כתבתי אמאי לא מוקמינן לקרא לעון נביאה וטריפה שהותר מכללו בגליקה או בעון לילה שהותר מכללו באיברים ופדריס

מסורת הש"ס

16 מהדרין י: פסחים טו.
17 כהן י. מנחות טו.
18 כפ"י המקדשין.

הורה אור השלם

1. ויהי על מצח אהרן
ונשא אהרן את שן
הקדשים אשר יקדשו
בני ישראל לכל מחנת
קדשים ויהי על מצחו
המיד לרזון להם לפני
ה' שבות כח לח

מוסף רש"י

הא אינו נושא. כמו הוה,
לומר הרי יש לך לרזון
על כהן שאין לך עון
הקדשים שיוכל לרזון
עליו אלא עון טומאה, ומאי
שנה טומאה מפסול יואה
ומאי הפסול, שהותרה
מכללה בצבור. ונחמ"ס
מפני קרבן נזיר, דכתיב
מזבחו ואפילו בשבת
הקדשה כמותה, וכן
דריקלמה אלא לך
היקלמה אף כימא על
ההורה אלא למחילה בלא
אין ירצה האיך נשאל
(פסחים טו.) הואיל ומצוה
לה הותר אחר שהותרה
מכללה לנצור למחילה,
הלך יסוד שלא הותרה
אלא יבא האיך ירצה
כדישנן (נחמ"ס כג.) על
שישנו על מצחו. בין
מנח סנה גדול כשעת
טומאה (מסדרין טו.)
כשעה שארעה טומאה
בקרבת (פסחים טו.)
כהן גדול ביוה"כ
כשעת עבודת
פנים (פסחים טו.) נטוא
למי ולפנים ביום הכפרים
יבא שאינו טב"כ כגדי
וכי יאס אירע טומאה
בקרבת מרצה האיך
(מסדרין טו.) דהא אין
נכנס שם כנגדי וכן
דכתיבין כגדי (טו.)
דלך קטיור נעשה סיגור
(פסחים טו.) ומרצה.
אס שני בטומאה. דהא
ק"ל כל קרבתו הציור
הקבע לן זמן דוחין
את הטומאה ור"ש אית
ליה טומאה דחיה הוה
לציור וזי לאו משום
לפין מרצה לטומאה לא
הוה מתבשר (פסחים
טו.) דנת לבתן גדול
ביה"כ. עטוי עבודת
ציור הוא וטומאה הותרה
בקרבת ציור כשהיה
נמורה ואין קרי לך לרזון
(מסדרין טו.) ואין קרבן
ציור קרי רזוי האיך אלא
קרבן יסוד (פסחים טו.)